SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH PAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (Year) 25. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 6 JUNI, 1917. No. 23

Prov. Librarian dec.17 Winnipeg

Högskolefrågan.

För Svenska Canada-Tidningen.

(Vi äro idag i tillfälle att bjuda våra läsare på ett synnerligen värdefullt inlägg i högskolefrågan af ingeniör E. L. Holmgren. Mr Holmgren har ju ganska betydlig erfarenhet af skolväsendet här i landet, i det han genomgått både folkskola och högskola i Winnipeg samt aflagt examen vid Manitoba universitet. Man bör därför kunna med ganska stor tillit lyssna till honom. — RED.)

Den för någon tid sedan väckta frågan om svensk högskola i Canada synes icke ha omfattats med synnerligen stort inträsse bland våra landsmän. Och dock torde denna fråga få anses af oändligt större vikt än de småaktiga tvister, som för närvarande sätta tidningsinsändarnes pennor i rörelse.

Emellertid, för att icke denna sak skall rent af kväfvas i sin linda, skall jag, för att få diskussionen i gång, uttala mina åsikter i detta spörsmål.

Utan tvifvel förefinnes ett verkligt behof af svensk samling i Canada — icke för att skapa och upprätthålla, som t. ex. ukrainierna sträfva, en nation inom nationen, utan fastmer att tillvaratage och förkofra de naturliga kulturförmåner vi som svenskar åtnjuta. Vi se stundligen hurusom våra landsmäns entusiasm och idealism så småningom förbytts i slöhet, likgöjdhet och slentrianism några år efter deras ankomst till detta land. Den höga syn på tingen, den vetgirighet och hänförelse, som omstrålar våra landsmän vid hitkomsten, liksom kväfves och dämpas — hvarför?

Det svenska folklynnet — lika litet som något annat folks — kan icke omplanteras i främmande jordmån utan att förtvina och försämras, såvida det icke omgifves i viss grad af sina lifsbetingelser, en aktivitets- och inträssesfär jämförlig med den sedvanliga. Alltså, för att vi svenskar skola kunna vara till största möjliga nytta för vårt adopterade land, måste vi omkring oss skapa den atmosfär, hvari vi bäst trifvas, "svenskheten" eller svensk kultur i bred mening.

Detta behof skapar tvenne problem, nämligen samling bland de invandrade och äldre, redan i Canada bosatta landsmännen, samt fortplantning af vårt språk och kultur bland våra uppväxande efterträdare.

Gifvetvis afser högskoleförslaget det senare problemets lösning, hvarför vi denna gång skola hålla oss till denna fråga. Att bland svenskarne starta ett högskolaföretag synes emellertid ha ganska ringa utsikter till framgång, hufvudsakligen på grund af följande trenne orsaker:

1. De oerhörda afstånden mellan de skandinaviska kolonierna i Canada.
2. Åsikts- och inträssesplittringen bland våra landsmän.
3. Höga omkostnader.

En skola, huru centralt belägen, måste ovillkorligen blifva långt aflägsen från flertalet svenskar i landet. Detta försvårar i hög grad elevernas lefnadsförhållanden, isynnerhet som de i flesta fall måste vistas långt från sina hem under skoltiden.

Det blefve en högst svårlöst fråga att samla alla brokiga meningsbrytningar bland våra landsmän kring en gemensam osekterisk institution. Påtagligen skulle genast opposition möta från den grupp, som nu underhåller ett religlöst, "half-svenskt" läroverk, äfvensom en motsatt religiös faktion som själf bär på seminarieplaner. Alltså återstode den minoritetsgrupp, som kan anses oberoende af sekteriska förbindelser och denna ensam förmår säkerligen icke uppbära en högskola.

De ofvanstående orsakerna sammanflyta i grund och botten till en ekonomisk fråga. I sista analysen blir pänningen den afgörande faktorn, både ur den enskilde, eventuelle elevens, synpunkt, såväl som initiativtagarnes.

Man måste dessutom icke lämna ur sikte, att en skola af denna art måste, bredvid sin speciella uppgift, äfven kunna konkurrera med de kommunala, afgiftsfria läroverken. "Vår" skola måste kunna erbjuda påtagliga förmå-

(Forts. å sid. 4.)

FÖRÄNDRINGAR I MYNTSYSTEMET.

De skandinaviska länderna reflektera på dylika.

En del genomgående förändringar i de skandinaviska ländernas myntsystem väntas äga rum med det allra snaraste, säger ett telegram af den 24 maj. Finansmännen äro af åsikten att antingen dollar eller francsystemet blir myntenhet för de tre länderna. Det förutsäges äfven att England skall antaga ett nytt myntsystem, baseradt på samma grund som dollar- eller francsystem.

En konferens mellan representanter för de skandinaviska länderna skall inom kort hållas i Stockholm för diskuterandet af åtgärder till reetablerandet af guldstandardet, hvilket under kriget undergått abnorma fluktuationer, åstadkommande svårigheter för handeln.

För någon tid sedan uppmanade Sverige grannländerna att refusera utländskt guld så länge kriget varar. Sverige arbetar nu på upphäfvandet af de snart sagdt föråldrade bestämmelserna af 1873—78 för enhetlig myntsystem.

Val i Saskatchewan den 26 juni.

En kort, men ganska het kampanj förestår i Saskatchewan.

TVÅ SVENSKA KANDIDATER.

I lördags upplöstes den tredje legislaturen i Saskatchewan. Nominationer äga rum den 19 juni och val en vecka senare eller tisdagen den 26 juni.

I Cumberland och Ile la Crosse, de två nordligaste valkretsarna, uppskjutes valet. Äfven valet i de tre valkretsarne för soldaterna i Europa uppskjutes.

Båda partierna äro väl beredda på den korta och skarpa kampanj, som nu tager sin början. Liberalerna ha redan kandidater i fältet för alla valkretsar, utom där valen äro uppskjutna, medan de konservative ha nominerat kandidater i alla utom två eller tre valkretsar. Dessutom finnas några kandidater af Non-partisian league, en arbetarkandidat i Saskatoon samt två eller tre independenta. D. J. Sykes, Swift Current, är independent liberal och konservativ kandidat.

Premiärminister Martin utfärdade i söndags kväll sin proklamation till de röstberättigade.

Två svenska kandidater, båda liberala, äro nominerade, nämligen mr Albert Hermanson, Buchanan, för Canora valkrets, samt mr Bernhard Larson, Lang, för Milestone valkrets. Mr Hermanson ha vi haft nöjet förut presentera. Mr Larson är född i Sverige och kom till Amerika 1878. Han har i flera år varit legislaturledamot. Vi hoppas att i ett kommande nummer bli i tillfälle att närmare presentera honom.

Tidningspressen.

Medarbetaren i "Vestkusten" i San Francisco, mr Gunnar Vickman, har i dagarne afgått från sin befattning vid nämnda tidning, för att resa till — Japan. Mr V. lär nämligen ha fått en mycket förmånlig anställning hos en stor, svensk exportfirma i Tokio. Det är att hoppas, att "lifvet i Japan" skall tilltala vår mångfrestande murfvelbroder.

Bort med tyskarna!

Sveriges och Schweitz' legationer i Washington komma med all säkerhet att af Förenta Staternas utrikesdepartement anmodas att aflägsna alla österrikiska och tyska tjänstemän. När Schweitz' legation öfvertog Tysklands angelägenheter, då de diplomatiska förbindelserna med Tyskland afbrötos, fingo några af tyska ambassadens tjänstemän kvarstanna vid Schweiz' legation och när Sveriges legation öfvertog Österrike-Ungerns angelägenheter, då de diplomatiska förbindelserna med dubbelmonarkien afbrötos, stannade några österrikiska tjänstemän kvar vid svenska legationen.

Svensk aktris, som anklagas.

Miss Martha Hedman i Chicago indrages i en äktenskapstvist.

EN KONTRARÄTTEGÅNG.

Miss Martha Hedman, den populära svenska aktrisen, har af mrs Ethel Whithorne, mera känd under sitt artistnamn, Mme Leginska, indragits i en rättegång, som mrs Whithorne anlagt mot sin man, kompositören R. Emerson Whithorne, från hvilken hon har separation. Enligt hvad mr Whithorn meddelar genom sina advokater, skulle orsaken till denna rättegång vara följande: "Ändamålet med denna rättegång är att gifva min hustru, mrs Whithorne, känd som Mme Leginska, sedan hon öfvergår sitt namn Leggins, ett tillfälle att ge ett nytt prof på den kitslighet, som hon visat prof på allt sedan vår separation för sju år sedan. Detta är tredje gången, som min hustru har öppnat rättegång mot mig sedan vår separation. Den första började i England, men kom aldrig så långt att målet kom under behandling. Den andra rättegången kom inför domstolarna i denna stat, men nedlades på grund af en uppgift från min hustrus advokat att hon ej hade förebragt några bevis för att stödja sina påståenden. I denna tredje anklagelse, som är absolut utan några grunder, kommer hon fram med skamlösa anklagelser mot miss Hedman, hvars namn brukas på det mest afvita och lömska sätt och utgör helt enkelt ett ytterligare bevis för de grundlösa misstankar och den samvetslöshet, med hvilken min hustru har förföljt mig, alltsedan jag nekade att sammanlefva med henne".

Enligt hvad vi från säker källa erfarit, finnas ej några grunder för Mme Leginskas anklagelser, hvadan väl rättegången — om det någonsin blir någon rättegång af — antagligen äfven denna gång kommer att sluta på samma sätt som de bägge föregående, skrifver Nordstjernan. Däremot torde mme Leginska komma att stå sig ganska slätt i den rättegång, som miss Hedman i lördags å. d. anlade mot henne. Miss Hedman har yrkat ersättning för utspridande af ärerörigа rykten eller "slander", som termen lyder, och den rättegången kommer säkerligen ej att nedläggas.

Miss Hedman spelar för närvarande i Chicago i "The Boomerang."

Krigskrönikan.

Tyskarna bryta sig igenom den franska linjen på västfronten men förlora annars.

Brasilien är nu ändtligen i leken.

Förhållandena i Ryssland äro ej tillfredsställande. — Rysk aktivitet i sydost.

Spioneri i Sverige.

Onsdagen den 30 maj.

Grefve Julius Andrassy har blifvit utnämnd till premiärminister för Ungern. — Fransmännen ha tagit en tysk post norr om Vacherauville i Verdunregionen. — Det brittiska lasarettsfartyget Dover Castle har blifvit sänkt. — Italienarne drefvo i måndags österrikisk-ungerska trupper till änden af dalen öster om Glosna. Sedan den 14 maj ha de tagit 23,681 fångar. Tyskarna ha visat större aktivitet på ostfronten mot österrikarna. — Brasiliens deputeradekammare beslöt i går att upphäfva neutraliteten i det tysk-amerikanska kriget. Frågan går nu till senaten. — Arthur Henderson, medlem af det brittiska kabinettet och krigsrådet, har rest till Ryssland i en viktig mission. Att fylla hans plats i kabinettet har utsetts George Nicoll Barnes. — Dryckenskap lär florera i Ryssland, och vodka rinner på många platser i strömmar. En del oroligheter ha förekommit. — 145 personer omkommo, då den franska ångaren C. de Elzaguirre sjönk. — Potatisen kostar nu $7.00 per bushel i England.

Torsdagen den 31 maj.

Italienarne stå nu endast 10 mil från Trieste. — Det provisoriska statsrådet i Polen lär ha inlämnat sin resignation till de österrikisk-tyska myndigheterna. — 18 brittiska handelsfartyg af mindre än 1,600 ton ha blifvit sänkta under den senaste veckan. Ett fartyg af mindre tonnage har sänkts. — Spannmålsbrist hotar Ryssland. — Li Chang Hai har vägrat att acceptera statsministerportföljden i Kina. — Turkarna ha befallt, att alla judar skulle lämna Jerusalem. Tyskland har lyckats att två gånger stoppa denna order. — Österrikarna hålla på att utrymma Trieste. — Italienska trup-

(Forts. å sid. 5.)

Stor öfversvämning.

Hallingdalen i Norge är öfversvämmad, telegraferades från Kristiania i torsdags. Järnvägsbron vid Gjello har blifvit förstörd och trafiken på Bergensbanan har upphört.

Förbjuder försäljning af vin.

Det norska stortinget har antagit en lag, som förbjuder försäljning af vin, som innehåller mer än 15 proc. alkohol under kriget.

Välkänd sångare död.

Ett telegram till Berlin från Posen meddelar, att Edouard de Reszke, den ryktbare operasångaren, aflidit på sitt gods Erietrikov i Polen.

Förslag till ny äktenskapslag.

Den norska regeringen föreslår en ny äktenskapslag, genom hvilken den nuvarande obligatoriska kyrkovigseln för kyrkomedlemmar borttages. Män under 21 år och kvinnor under 18 tillåtas ej att gifta sig, telegraferas från Kristiania.

Stort årsmöte.

Augustana-synodens, den sv. luth. kyrkans i Amerika årsmöte, vid hvilket äfven stora fästligheter komma att hållas med anledning af reformationens 400-årsminne, öppnas vid Augustana College and Theological Seminary i Rock Island, Ill., U. S. A., den 13 juni. Synodalrådet sammanträder redan om torsdag f. m. denna vecka och ministerium den 12.

Registrering i Förenta Staterna.

I går ägde registreringen af den manliga befolkningen mellan 21 och 30 år rum i Förenta Staterna. Flera uppträden mot registreringen ha ägt rum på många platser i landet, somliga af ganska allvarlig natur. Många personer ha blifvit arresterade, och några af dem ha anklagats för förräderi. Alla, som söka hindra registreringen, komma att strängeligen straffas, ty si, Förenta Staterna är ett fritt och demokratiskt land! You bet!

ETT SÄLLSKAP LANDTMÄTARE OMKOMMER.

Fem personer sätta till lifvet i en explosion.

Fem personer dödades ögonblicklig en och stor materiell skada anställdes i grufvan No. 6 vid Cumberland, B. C., i söndags morse af en synnerligen häftig explosion. Det var lycka i olyckan, att explosionen inträffade på en söndag. Annars hade minst 180 människor fått sätta till lifvet. De omkomna, som bestodo af ett sällskap landtmätare, voro: George N. Bertram, Lewis Murdock, Frank Bobbo, A. Brown, Michael Williamson.

Orsaken till olyckan är ett mysterium. Grufvan har ansetts vara ganska säker.

Från kongressen i Stockholm.

Världens främsta republiker förbjuda resa till kongressen.

TYSKA FREDSVILLKOR.

Härom dagen meddelades från Washington, att de tre amerikanska delegaterna till socialisternas fredskonferens i Stockholm: Victor L. Berger, Morris Hillquitt och Algernon Lee, förvägrats respass. I sin vägran hänvisar statsministern till en lag af 1799, som förbjuder enskild person, att utan sitt lands medgifvande och på dess vägnar, söka träffa uppgörelse med land i hvilket hans land är i krig, och belägger brott häremot med ända till tre års fängelse och $5,000 böter.

Socialisten Victor Berger har gjort en personlig anhållan till Secretary of State, Lansing, om att beviljas pass för en resa till Stockholm för att öfvervara socialistkonferensen därstädes. Efter konferensen meddelade mr Lansing att regeringen inte funnit anledning att förändra sin tidigare intagna ställning till frågan om pass för de amerikanska socialisterna. Mr Berger ernar göra ytterligare ett försök, men om äfven detta misslyckas, hvilket det troligen kommer att göra, ernar han ej göra några försök att resa utan pass och trotsa myndigheterna.

Secretary of State Lansing's vägran att utfärda pass åt de amerikanska socialisterna har väckt stark förstämning bland de redan här samlade kongressdeltagarna. Man synes knappast tro att meddelandet verkligen är sannt. Hjalmar Branting uppges hafva yttrat: "Meddelandet är antingen falskt eller ock beroende på ett missförstånd af konferensens ändamål och mening."

Möten mellan olika grupper af socialister hafva ägt rum, men det blir allt mer och mer klart att den tyska planen att få till stånd ett allmänt möte kommer att misslyckas. Branting och sekreteraren Huysman, de svenska och holländska socialisterna, som tillsvidare ha varit hufvudfaktorerna, förklarade att de nuvarande separatmötena skulle, äfven om inte en allmän session skulle kunna komma till stånd, stärka den internationella socialismen. De vänta, att de vid fredskonferensen skola vara i stånd att kunna framlägga åtminstone någon plan, som skall verka att det socialistiska inflytandet skall kunna göra sig gällande.

För delegaterna kom meddelandet att de amerikanska delegaterna ej kunde komma som ett slag i ansiktet. Man hade väntat att den amerikanska delegationen skulle stärka den grupp, som är för omedelbar fred. Denna grupp utgöres till sin hufvuddel af tyskar och delegater från de andra centralmakterna. Då en allmän session synes vara omöjlig att få till stånd, ha de gruppsessioner, som hållas, förlorat sin internationella karaktär. Underhandlingarna och rådplägningarna äro nu vida mera af nationell än af internationell karaktär. De finska delegaternas uppförande är typiskt. Då de sammanträdde med de skandinaviska och holländska delegaterna talade de om ingenting annat än hvilka mått och steg, som borde vidtagas för att Finland skulle kunna erhålla oafhängighet. För frågor af internationellt inträsse visade de intet eller ytterst ringa inträsse.

Ett telegram i söndags säger att ledarne beslutat sända ett kabeltelegram till president Wilson och däri uppdraga konferensens riktlinjer. De tro att han missförstått dem. Konferensen upptog i lördags å. d. till behandling amerikanska regeringens vägran att bevilja pass åt tre amerikanska socialister.

De fredsvillkor, som de österrikiska och tyska delegaterna till Stockholmskonferenserna framlägga vid denna konferens, som ej torde öppnas förrän den 15 juli eller möjligen ännu senare, innefattar först och främst: "Inga annexioner och inga krigsskadeersättningar". Vidare framställes fordran på att de sydslaviska länderna, och de österrikiska kronlanden, fortfarande skola förblifva under österrikisk öfverhöghet, och vilja socialisterna stödja alla oafhängighetskraf: Finland och Polen skola blifva självständiga stater och Galizien skall få självständighet under österrikisk öfverhöghet. Handelsfrihet till lands och sjöss måste garanteras och något som kallas för "internationell administration" skall etableras med bestämmanderätt öfver allmänna farleder och kanaler, förbindande olika världshaf samt dessutom fastställandet af regler för krigföringen med i hufvudsak en återgång till de öfverenskommelser, som träffades i Paris 1856. De österrikiska slaverna deltogo ej i denna formulering utan komma dessa delegater att senare framkomma med sina särskilda program.

Ett telegram från Stockholm meddelar, att den brittiska Labor Socialist organization kommer att sända representanter till kongressen. G. H. Roberts och Ramsay Macdonald, arbetareledamöter af parlamentet, väntas.

En delegation af åtta tyska majoritetssocialister med Philip Z. Scheidemann i spetsen anlände i onsdags till Köpenhamn på väg till Stockholm. I sällskapet märktes dr. Eduard David och Friedrich Ebert samt Hermann Molkenbuhr.

Den franske premiärministern tillkännagaf i fredags i deputeradekammaren, att regeringen icke kommer att tillåta franska socialister att resa till kongressen i Stockholm. Världens två främsta republiker ha alltså visat sig vara de mest autokratiskt sinnade.

De engelska sjömännens fackförening har beslutat att vägra sina medlemmar att bemanna fartyg, som föra fredsvänner till Stockholm eller Petrograd, om de icke underteckna en garanti om att de insistera på att kompensation gifves åt allierade sjömän för mord och förstörelse af tyska submariner. Tom Mann och mr Wright ha fått i uppdrag att resa till Stockholm och Petrograd på fackföreningens vägnar och framlägga de ofvannämnda instruktionerna för alla internationella representanter och socialister, de komma i beröring med.

Hemkomsten.

Assessor Svinhufvud frigifves ur fångenskapen i Sibirien och anländer till Finland.

Välkomnas öfverallt på storslaget sätt.

I Hälsingfors drogo studenterna den uppburne patriotens vagn genom gatorna.

En verklig Eriksgata.

Assessor Svinhufvuds vägran att tillämpa lagen om ryssars likställighet med finnar, emedan han fann den vara i rak strid med Finlands konstitution och ej kunde påtvingas landet, och hans förvisning till Sibirien som en följd häraf, är en tilldragelse, öfver hvilken alla svenskar känt sig upprörda. Med den nya ordningen i Ryssland frigåfvos alla politiska eller eljes orättvist dömda fångar och bland dem assessor Svinhufvud. Det mottagande han rönte på hemfärden genom Ryssland och slutligen hemma, utgör ett högst inträssant och glädjande kapitel i ett lif, som haft nog af sorg.

Assessor P. E. Svinhufvud anlände den 27 mars på morgonen till Petrograd. Öfverallt å stationerna mellan Moskva och Petrograd hyllades assessor Svinhufvud af väldiga folkmassor. Å bangården i Petrograd mottogs han å därvarande landsmäns vägnar af häradshöfding Hackzell. I dennes sällskap besökte Svinhufvud sedermera justitieministern Kerenski, som mottog honom på det hjärtligaste och yttrade, att de orättvisor, som det gamla regeringssystemet låtit såväl Svinhufvud som hela Finland vederfaras, skulle numera godtgöras.

Härefter besökte hr Svinhufvud ministerstatssekreterareämbetet, där han välkomnades af hr Roditschev och hans adjoint Protopopoff. Äfven besökte hr S. utrikesministern Miljukoff.

Några dumamedlemmar hade uttalat önskan att han skulle besöka riksduman, men nödgades hr Svinhufvud afstå därifrån, emedan han var trött af resan.

På aftonen hade medlemmar af den finska och svenska kolonien i Petrograd anordnat en kollation för assessor Svinhufvud å Grand Hotel.

Då assessor S. kl. 8 infann sig jämte sin fru, hälsades de af de närvarande med uppstigning och starka applåder.

Hälsningstalet hölls af kyrkoherden i Petrograds svenska församling, pastor Malin, som påpekade det föredöme hr Svinhufvud gifvit vårt folk genom sitt manliga uppträdande. Kapten Backmansson talade till Roditscheff och Protopopoff och tackade den provisoriska regeringen för att den återställt Finland dess rättigheter. Talet besvarades af hrr Roditscheff och Protopopoff.

Efter det "Vårt land" sjungits åskade hr Svinhufvud ljud och talade på svenska, finska och ryska. Han yttrade, att han icke kände sig förtjänt af all den hyllning, som kommit honom till del under hans färd genom Ryssland och i synnerhet i Petrograd. Han hade endast fullgjort sin skyldighet som domare. Samtidigt påpekade han, att det rättas och frihetens höga principer alltid slutligen segra, hvarför man skall kämpa därför, äfven om kampen mången gång kan förefalla lönlös.

På morgonen afreste assessor Svinhufvud med fru från Petrograd. Ehuru den länge väntade underrättelsen om assessor Svinhufvuds ankomst alldeles i sista minuten nådde mellanstationerna, hade väldiga folkmassor dock hunnit samla sig öfverallt för att hälsa Finlands ädla son välkommen hem. Å Terijoki hade samlats en tusenhöfdad medborgarskara. Då tåget stannade å stationen utbraktes ett flerfaldigt lefve och Suomis sång uppstämdes. Assessor Svinhufvud hälsades å allmänheters vägnar välkommen till fosterlandet och besvarade hälsningen, hvarefter Vårt land sjöngs.

Å Viborgs station bereddes de hemvändande ett storslaget mottagande. Tåget rullade in på stationen kl. 1:20. Till Viborg hade underrättelsen om

(Forts. å sid. 4.)

Samlingsministär i Canada?

Sir Robert Borden och Sir Wilfrid Laurier underhandla.

KONSKRIPTIONSBILLEN FÄRDIG.

Dagtidningarna ha under den senaste veckan bjudit på stora och skrikande rubriker angående en påtänkt samlingsministär i Canada, hvilken ministär skulle vara sammansatt af representanter för både det konservativa och det liberala partiet. Den närmaste anledningen till en dylik ministär skulle vara Sir Robert Bordens tillkännagifvande om militär tvångsutskrifning, hvilket som bekant i vida lager af det canadensiska folket mottagits föga sympatiskt.

Faktum är, att Sir Robert Borden haft flera konferenser med Sir Wilfrid Laurier om denna sak, men intet har ännu blifvit offentliggjordt om dessas resultat. Det ligger naturligen icke ringa svårighet i att eliminera de sämsta elementen i Bordenregeringen för att lämna plats för liberala krafter. N. W. Rowell, ledaren af oppositionen i Ontario, och Hon. Geo. H. Murray, premiärminister för Nova Scotia, ha nämnts som eventuella liberala ministrar. Äfven torde det möta svårigheter att enas om militär tvångsutskrifning. Sir Wilfrid har ännu icke uttalat sin åsikt om sådan. Han besökte förra veckan Quebec och medförde säkerligen ej till Ottawa några hugnesammare nyheter. Hvar Sir Wilfrid står i denna fråga, är emellertid ännu en gåta. Hvar han borde stå, är en annan sak!

I parlamentet interpellerades premiärministern i måndags af Dr. Michael Clark, Red Deer, angående samlingsministär. Premiärministern sade, att han icke ännu kunde meddela något.

Billen om tvångsutskrifning är färdig, enligt meddelande från Ottawa, men den har ännu ej framlagts i parlamentet. Den kommer i alla händelser ej att träda i kraft förrän efter två månader, ty så lång tid tager det att registrera Canadas manliga befolkning.

Oceanflygningen äger rum i juni.

Den har sålunda blifvit framflyttad. Den svenska aviaten kapten Hugo Sundstedt är i det närmaste färdig för den vågsamma färden. Motorerna i hans nybyggda aeroplan fungera till hans fullkomliga belåtenhet. Kapten Sundstedt uppehåller sig för närvarande i New York City.

SVENSKA HEDRAD AF RÖSTRÄTTSKVINNORNA.

Svenskorna äro framstående främjarinnor af rösträttsreformen.

Fredagen den 18 maj var en märkesdag för rösträttskvinnorna i Rhode Island, emedan det då på ett sammanträde i Providence, i hvilket deltogo omkring 120 damer och 10 herrar, stiftades en afdelning för staten af National Woman's Party. Den som egentligen gaf upphof till sagda afdelning är vår landsmaninna miss Ingeborg Kindstedt, kraftigt understödd af en annan landsmaninna, miss Maria Kindberg. Én rösträttskvinna från California, miss Mildred Gilbert, ditsändes för att som organisatör bistå svenskarna. En statskonferens föreslogs, och resultatet blef den nybildade rösträttsföreningen, som på sin fana bär inskriften: "We demand an amendment to the U. S. Constitution en franchising women". Bland deltagarinnorna märktes flera af statens mest framstående damer, gifta och ogifta. Vid val af styrelse för den nya föreningen hedrades miss Ingeborg Kindstedt med att utses till vice ordförande. Det bör tilläggas, att det äfven finnes en hel del andra svenska damer i rösträttsföreningen i Rhode Island.

ETT NYTT AEROPLAN.

Löjtnant von Porat konstruerar ett dylikt.

Den svenske flygaren löjtnant von Porat har konstruerat och byggt ett aeroplan, som tilldrager sig stor uppmärksamhet.

Porat-aeroplanet är en biplan-jagare, helt och hållet byggd af stål och väf. Endast propellern och inredningen äro af trä. Det är ett litet, kraftigt byggt aeroplan, försedt med en 100 hästkrafters vattenkyld stående Mercedesmotor. Måttet mellan vingspetsarne är inte mer än 9 meter. En egendomlighet är att bärplanen icke äro placerade midt öfver hvarandra. Undervingarne ligga till tre fjärdedelar bakom öfvervingarne, ett arrangemang, afsedt att öka bärkaften. Anfallsvinklarne äro oerhördt skarpa, hvarigenom stigförmågan pressas till det yttersta, och äfven i fråga om ståndarnes form har konstruktören följt djärfva beräkningar öfver luftmotståndet.

Aeroplanets garanterade hastighet är också 150 kilometer i timmen, hvilket gör Stockholm—Malmö på 3 timmar. Stigförmågan är 1,000 meter på 4 a 5 minuter, hvilket är jämnt den dubbla för vanliga moderna aeroplan.

Ny revolution.

Militaristerna i Kina bilda en provisorisk regering och presidenten står maktlös.

Parlamentsledamöterna lämna Peking.

Elfva provinser erkänna icke längre regeringens i Peking makt och auktoritet.

Vicepresidenten afgår.

Äfven i Kina jäser det, och de gula männen synas ha nog af inre svårigheter för att behöfva skaffa sig nya genom att kasta sig in i kriget.

I måndags meddelades att elfva provinser i Kina, däribland Chi Li, där Peking är beläget, icke längre erkänna Peking-regeringens auktoritet.

General Chang Hsun, militärguvernör för provinsen Anhwei, anlände i lördags kväll till Tien-Tsien, och efter en konferens med militaristerna bildades en provisorisk regering.

Hsu Shih Chang utnämndes till diktator; Wang Shih Chen, den tillförordnade premiärministern, utnämndes till premiärminister och Tuan Chi Kwei till krigsminister. Thao Ji Julin, som anses vara mycket japanvänlig, blef utrikesminister och Tung Haulung, f. d. kommunikationsminister, inrikesminister.

Chefen för gendarmeriet i Peking har fått i uppdrag att noga vakta president Li Yuan Hung, som faktiskt är fånge och väntas skola afgå. Militaristerna ha fullständigt isolerat Peking, och den provisoriska regeringen har inrättat en noggrann censur på alla telegraflinjer. Vicepresident Feng Woo Chang inlämnade i måndags sin afskedsansökan till presidenten. Denne har utfärdat en proklamation, hvari han uppmanar alla fraktioner att förena sig, och hvari han deklarerar sin egen neutralitet i förhållande till de inre splittringarna, som tydligen delat republiken i två partier.

Provinserna Wwang Tung, Kwang Si och Yun Nan understödja presidenten.

Dr. Sun Yat Sen, f. d. premiärminister, Tang Shoa Yi och andra revolutionsledare äro på väg till Kanton. Det är möjligt att om de militaristiska guvernörerna insistera på revolution, det lojala södra Kina kommer att resa sig för att försvara presidenten. För närvarande är situationen allvarlig och presidenten maktlös. De militära befälhafvarna ha nekat att lyda hans befallningar.

Parlamentet sammankallades i måndags för att diskutera en proposition om krigsförklaring mot Tyskland, men det blef intet quorum, emedan 250 medlemmar lämnat Peking. Man försöker förmå president Li Yan Hung att afgå hellre än att upplösa parlamentet och sedan kasta all skuld för oordningar på militaristerna.

Militaristerna kräfva omedelbara val för att försäkra landet om en praktisk konstitution.

Shackleton hemma.

Upptäcktsresanden Sir Ernest Shackleton har anländt till England. Han är mycket stolt öfver Amerikas hållning gentemot kriget.

Ödeläggande orkan.

67 personer dödades i en orkan, som gick öfver flera counties i sydöstra Missouri och södra Illinois i onsdags. Hundratals människor skadades, och den materiella förlusten är stor.

Svensk flygare beskjutes.

Den svenske aviatören Thulin mötte två tyska aeroplan på svenskt territorium, då han flög öfver Öresund från Landskrona, meddelar ett kabeltelegram från Stockholm i fredags. Ett af de tyska aeroplanen öppnade eld på ett afstånd af omkring 30 meter och tvingade den svenske aviatören att försvinna.

Nominationsdag i Alberta.

Valet blir den 7 juni.

I torsdags var det nominationsdag för valet i Alberta, som äger rum i morgon den 7 juni. Kandidater placerades i fältet i 43 valkretsar. I två valkretsar, nämligen Centre och South Calgary nominerade liberalerna inga kandidater, och kommer kampen där att stå mellan de independenta och konservativa. Två ledamöter komma dessutom att väljas af soldaterna vid fronten. De få en månad på sig för nomination, och resultatet från dem blir nog ej bekant förrän i augusti.

Två kvinnor stå som kandidater, och det väntas, att kvinnorna komma att rösta mangrant.

I Peace River och Athabasca har valet blifvit uppskjutet. Liberalerna ha här nominerat två kandidater, men ingen konservativ kandidat är ännu uppställd.

Endast en skandinav märkes bland kandidaterna, nämligen D. Morkerburg, liberal, den kände danske storfarmaren och mäjeristen. Hans valkrets är Innisfail.